

[Arnth Jensen.]

der er gjort fra mit Partis Side, har været af væsentlig Betydning for dette Lovforslag.

Under Udvalgsforhandlingerne af dette Lovforslag i Samlingerne 1930—31 og 1931—32 viste det sig Gang paa Gang — hvad de Udvalgsmedlemmer, der den Gang deltog, sikkert vil være enige med mig i —, at der var afgørende Linier i dette Forslag, hvor mit Partis Repræsentanter var enige med den højtærede Minister og de to Regeringspartier, men at der selvsagt ogsaa var Spørgsmaal, som Meningerne var meget delte om, og hvor det stod klart for alle, at hvis der skulde naas et Resultat, maatte der vises Resignation fra begge Sider. Vi naaede ikke her i Tinget at finde de Veje, der kunde føre til et Resultat, der manglede, om jeg saa maa sige, endnu et bette Nøk, men jeg tror dog, jeg med Sandhed kan sige, at det Arbejde, der blev udført i dette høje Ting i de to Samlinger, var af en saadan Beskaffenhed, at det maatte staa klart for alle, som havde fulgt denne Sag, at saafremt den højtærede Minister og hans Partier kunde bekvemme sig til at tage dette bette Nøk, som der manglede, var mit Parti rede til at medvirke til et Resultat.

Det er det, der nu er sket, og jeg lykønsker den højtærede Minister til, at han har strakt Haanden saa langt ud, at det er lykkedes at naa til dette Resultat; thi der vil efter min Mening ikke blot blive en brugelig Lov ud af dette Lovforslag, men ogsaa en god Lov, som, brugt paa rette Maade, kan blive til Gavn for den danske Skole og derigennem for det danske Folk.

Ser man paa Lovgivningen paa Skolens Omraade gennem Tiderne, vil man lægge Mærke til, at siden Anordningen af 1814, der i Virkeligheden var et Paabud og ikke et Tilbud til Befolkningen, gaar der gennem alle de Forslag, der har været fremme, en bestemt Retningslinie, nemlig den, at man vil give Befolkningen større og større Indflydelse paa Skolens Ordning, med andre Ord, man vilde forme Skolelovgivningen som et Tilbud og ikke som et Paabud.

Lige siden den vestjydske Bondemand Ole Kirk i Viborg Stænderforsamling i 1834 opstillede sine Krav om Ret for Forældrene til selv at bestemme, hvor og af hvem deres Børn skal undervises, og om Lærernes Fri-

hed til gennem deres egen Undervisningsmaade at naa det af Forældrene opstillede Maal, lige siden da har disse to Krav staaet i første Række, naar Talen var om Lovgivning paa Folkeskolens Omraade. Det gælder i første Række de grundlæggende Love først i 50erne. Jeg nævner Loven af 13. April 1851, og jeg nævner fremfor alt Lovene af 2. Maj 1855 og af 8. Marts 1856. Den første af disse to Love fastslaar Forældrenes Ret til selv at sørge for deres Børns Undervisning, og den anden giver for første Gang folkevalgte Mænd Del i Skolens Styrelse.

Det var Kultusminister Hall, der forelagde og gennemførte disse Love, og hans Indledningsord ved disse Forslags Forelæggelse mener jeg, det er værd at lægge Mærke til, ogsaa i Dag, da vi behandler et Forslag om Skolens Tilsyn og Styrelse. Han sagde:

„Det er mit Ønske at virke til at frembringe en større Varme og et større Liv i Undervisningen, en større Tilbøjelighed hos Barnet til at søge Skolen og hos Forældrene til at lade det komme dør.“

Jeg tror, at den højtærede Minister og de ærede Medlemmer af det høje Lands-ting, som har stemt for det foreliggende Lovforslag, har gjort det ud fra de samme Bevæggrunde, som var Kultusminister Halls, da han forelagde sine Lovforslag.

Det er sagt saa tidt, og det er saa rigtigt, at det ikke er Loven, der bringer Liv, og det er ogsaa rigtigt, at der er Love, som kan være en Hindring for Livet. Jeg tror ikke, at den nugældende Lov om Skolens Styrelse og Tilsyn i og for sig har hindret Livet i vor Skole, det viser Skolens Udvikling og Vækst, men der har fra Skolens Arbejdere og ogsaa fra skoleinteresserede Dele af Befolkningen i den sidste Menneskealder lydt stærkere og stærkere Krav om en Ændring i den bestaaende Lovgivning, og der har — som den højtærede Minister mindede om — siden Aarhundredskiftet været nedsat ikke mindre end to Kommissioner til at behandle hele vor Skoleordning, ligesom der flere Gange af de skiftende Minister har været fremsat Forslag desangaaende.

Jeg skal indrømme her i Dag, at naar jeg siger, at jeg hører til dem, der i og for sig ikke mener, at der i Befolkningen er